

[Gerda Mundt.]

— noget, der vil bevirke en Modarbejdelse af den Spædbørnsdødelighed, som vi i Virkeligheden ikke kan være bekendt — og Samaritergerning, al den Slags vil det være nyttigt for enhver ung Kvinde at lære, og der vil ogsaa til almennyttig Gavn være rigelig Brug for Kvinders Arbejdstjeneste paa forskellig Maade; hvad enten en Kvinde selv faar Hus og Hjem eller hun senere bliver selverhvervende, vil hun altid have Gavn af en saadan praktisk-teoretisk Uddannelse. Hele denne Sag er af stor Betydning, og jeg henstiller, at den bliver nærmere undersøgt og derefter gennemført ved fælles Arbejde. Jeg er vis paa, at et Kammeratskab og et dagligt Samliv, under hvilket man lærer Kvinder fra andre Egne af Landet og fra andre Kredse at kende, vil blive en værdifuld og frugtbar Oplevelse, som rigeligt vil erstatte det Tab af Arbejdsfortjeneste, eventuelt af Studietid, som vil blive Følgen. Men Vægten bør lægges paa det praktiske Arbejde, der bliver støttet af Teori. Vi vil ogsaa her kunne lære meget af de danske Højskoler og hele den Udvikling, som her er foregaaet gennem de sidste Generationer.

Maa jeg til Slut have Lov til at komme med en særlig Bemærkning angaaende Rigsdagen. Naar vi kommer her ved Efteraars-tid, og saa mange Mennesker skal færdes i denne Bygning i mange Timer af Dagen, falder det mange af os for Brystet, at der i høj Grad mangler frisk Luft. Jeg mener, dette Spørgsmaal bør undersøges og Ventilationen forbedres — eller rettere sagt, der er ingen Ventilation i Rigsdagsbygningen. Jeg vil gerne henstille til Præsiderne for de to Ting, at dette Spørgsmaal bliver taget op, det tiltrænges i høj Grad.

J. S. Foget: Den højtærede Statsministers Tale ved Rigsdagens Aabning gav ikke Landbruget noget særlig stærkt Haab om, at den ændrede politiske Situation vilde skaffe Landbruget blot den mindste Lettelse i de elendige Vilkaar, hvorunder det nu gennem 10 Aar har maattet arbejde. Regeringspartierne yndede forhen at sige, at Landbrugsproblemet kun var et Spørgsmaal om Renter og Gæld, men naar Regeringen ikke var i Stand til at gennemføre positive Foranstaltninger vedrørende dette Spørgsmaal, var det Oppositionens Skyld. Deri havde man vel ikke ganske Uret, men dette Forhold er jo i alt Fald ikke mere til Stede; nu er der ingen Dæksmand, nu er Timen inde, hvor Regeringspartierne kyniske Hensynsløshed over for Landbruget

vil blive afdækket, hvis ikke de træffer de nødvendige Foranstaltninger i Løbet af kort Tid. Nu da Muligheden endelig foreligger, hvor Regeringspartierne er i Stand til at løse Rente- og Gældsspørgsmaalet, hører vi kun forblømt Tale fra den højtærede Statsminister, Tale om, at man maa bevare den lavest mulige Rentefod, og om, at man maa overveje Lempelser i Rentebyrden. Maa det være mig tilladt at spørge den højtærede Statsminister: Skal denne Tale forstaas saaledes, at den nuværende Rentefod er den lavest mulige, og at man bestræber sig for at opretholde den og saa i øvrigt overvejer i en Uendelighed? Er Regeringspartierne saa indhyllede i Kapitalinteresser, at de nu, da de har Magten til at yde den arbejdende Del af Befolkningen en virkelig Hjælp, ikke kan eller ikke tør røre ved Kapitalen? I saa Fald ved vi, hvad Landbruget kan forvente under den nuværende Regering, og saa er den hyppigt gentagne Tale om Samarbejde mellem Arbejder og Bonde jo kun Fraser.

Den høje Regering kan ikke være uvidende om, at dette Aars Høst i visse Egne nærmest maa betegnes som Misvækst; den kan ikke være uvidende om, at adskillige Landmænd næppe har avlet saa meget, at de kan opfylde de indgaaede Saasædskontrakter endyse faa til Skatter og Arbejds løn. Et Flertal af Landmændene har ikke to Trediedele af sidste Aars Kornavl.

I sidste Samling nævnte den højtærede Landbrugsminister — det staar Sp. 2335 — de dagældende Priser paa forskellige Landbrugsprodukter: Smør 2 Kr., Flæsk 1 Kr. 64 Øre, Kreaturer levende Vægt 37 Øre pr. kg, Æg 1 Kr. 38 Øre og Heste ca. 900 Kr. pr. Stk. Ministeren udtalte endvidere næste Spalte:

„Jeg tror ogsaa, man maa erkende, at med de Priser, som nu er gældende, kan Landbruget ikke svare Rente af den Gæld, som hviler paa det.“

Med denne aabne Erkendelse fra Ministeren som Baggrund vil jeg nævne de Gennemsnitspriser for i Aar, som hidtil har været gældende: Smør 2 Kr. 9 Øre, Flæsk 1 Kr. 71 Øre, Kreaturer 37 Øre, Æg 97 Øre, altsaa lidt over og lidt under de Priser, Ministeren nævnte, men samtidig med en Høst, som kun betinger to Trediedele af sidste Aars Produktion.

Sammenligner man dette Aars Gennemsnitspriser med Priserne før Krigen, faar vi følgende: Smør før Krigen 2 Kr. 8 Øre, nu 2 Kr. 9 Øre, Æg 1 Kr. 20 Øre, nu 97 Øre, Slagtekvæg 55 Øre, nu 37 Øre, Heste ca. 730 Kr. pr. Stk., nu 900 Kr., Flæsk